48-72 Ayl?k Çocuklara Yönelik Sosyal Problem Çözme Becerileri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *48-72 Ayl?k Çocuklara Yönelik Sosyal Problem Çözme Becerileri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16097

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

48-72 Ayl?k Çocuklara Yönelik Sosyal Problem Çözme Becerileri Ölçe?i, okul öncesi dönemdeki çocuklar?n sosyal sorunlarla kar??la?t?klar?nda kulland?klar? çözüm stratejilerini belirlemek amac?yla geli?tirilmi? özgün bir ölçme arac?d?r. Ölçek, tek boyutlu bir yap?ya sahip olup, toplam 6 maddeden olu?maktad?r. Bu geli?tirme çal??mas?, çocuklar?n sosyal etkile?imler s?ras?nda sergiledikleri davran??lar? ve sosyal problem çözme yeterliliklerini objektif bir ?ekilde de?erlendirmeyi hedeflemi?tir. Ara?t?rma, ölçe?in hem geçerlik hem de güvenirlik analizlerini detayl? bir ?ekilde sunarak, erken çocukluk e?itimi alan?nda kullan?labilecek sa?lam bir araç sa?lad???n? göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal problem çözme becerileri, okul öncesi e?itim, çocuk geli?imi, psikometrik, güvenirlik, geçerlik, 48-72 ayl?k çocuklar.

Yazarlar

Elif Y?lmaz, Oya Ural, Gülen Güven.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, 48 ila 72 ayl?k (4-6 ya?) aral???ndaki çocuklar?n günlük sosyal ya?amlar?nda kar??la?t?klar? sorunlara yönelik geli?tirdikleri çözüm yollar?n? ve bu süreçteki becerilerini sistematik olarak ölçmektir. Okul öncesi dönemi, çocuklar?n akranlar?yla etkile?ime girerek sosyal yeterliliklerini kazand?klar? kritik bir dönemi temsil eder. Bu nedenle, bu becerilerin erken tespiti ve de?erlendirilmesi, çocuklar?n sa?l?kl? sosyal ve duygusal geli?imlerini destekleyici e?itim programlar?n?n olu?turulmas? aç?s?ndan büyük önem ta??maktad?r.

Bu ölçek, e?itimcilere ve ara?t?rmac?lara, çocuklar?n sosyal çat??ma durumlar?nda kulland?klar? stratejilerin niteli?ini (yap?c?, pasif, sald?rgan vb.) belirleme imkan? sunarak, onlar?n sosyal problem çözme yeteneklerini art?rmaya yönelik hedeflenmi? müdahaleler planlamas?na yard?mc? olmay? amaçlamaktad?r.

Yap?

48-72 Ayl?k Çocuklara Yönelik Sosyal Problem Çözme Becerileri Ölçe?i, teorik olarak sosyal problem çözme becerilerini tek bir genel yap? alt?nda ölçmek üzere tasarlanm?? bir ölçektir. Ölçek, çocuklara sunulan sosyal senaryolara verdikleri tepkilerin uzmanlar taraf?ndan kodlanmas? prensibine dayan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek yap?s?, toplam 6 maddeden olu?maktad?r. Bu 6 madde, çocuklar?n farkl? sosyal zorluklarla ba?a ç?kma yeteneklerini yans?tan tek bir boyutu temsil etmektedir. Ölçe?in tek boyutlu olmas?, bu ya? grubundaki sosyal problem çözme becerilerinin genellikle bütüncül bir yetenek olarak ele al?nabilece?i varsay?m?na dayanmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, kapsam geçerli?i (Content Validity) üzerine yo?unla?m??t?r. Kapsam geçerli?i, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? ne derece temsil etti?ini göstermektedir. Bu analizler, uzman görü?leri temel al?narak hesaplanm??t?r.

Yap?lan analizler sonucunda, Sosyal Problem Çözme Becerileri Ölçe?i'nin Kapsam Geçerlik Oran? (KGO), incelenen bir örnek olay için 1.00 olarak bulunmu?tur. Di?er tüm maddeler için ise bu oran 0,777 olarak belirlenmi?tir. Ayr?ca, tüm testin genel kapsam?n?n yeterlili?ini gösteren Kapsam Geçerlik ?ndeksi (KGI) de?eri 0,809 olarak hesaplanm??t?r. Bu de?erler, ölçek maddelerinin ilgili yap?y? ölçmek için yeterli ve ilgili içeri?e sahip oldu?unu güçlü bir ?ekilde desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, özellikle puanlay?c?lar aras? tutarl?l???n (Inter-rater reliability) de?erlendirilmesine odaklanm??t?r. Ölçek, çocuklar?n senaryolara verdikleri cevaplar?n uzmanlar taraf?ndan kategorize edilmesini gerektirdi?inden, bu tutarl?l?k kritik öneme sahiptir. Ölçe?i olu?turan her madde için çocuklardan al?nan cevaplar grupland?r?lm?? ve yüzde/frekans analizleri yap?lm??t?r.

Puanlay?c?lar aras?ndaki uyumu belirlemek amac?yla, ara?t?rmac? ile ba??ms?z bir uzman ki?inin davran??-sosyal problem kategorileri e?le?tirmeleri aras?ndaki tutarl?l?k hesaplanm??t?r. Bu analizde, yayg?n olarak kullan?lan Cohen's Kappa katsay?s? kullan?lm??t?r ve bulunan de?er 0.96 (p=0.000) olarak rapor edilmi?tir. 0.96 de?eri, puanlay?c?lar aras?ndaki güvenirli?in mükemmele yak?n oldu?unu ve ölçe?in kodlama sisteminin son derece güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, yap?sal olarak tek boyutlu bir yap?y? temsil etmek üzere geli?tirilmi?tir ve toplam 6 maddeden olu?maktad?r. Ölçe?in geli?tirilmesi ve geçerlik-güvenirlik analizi çal??mas?nda, maddelerin tek bir temel faktörü (Sosyal Problem Çözme Becerisi) ölçtü?ü varsay?lm??t?r. Kaynakçada aç?kça belirtilen tek boyutlu yap?, ölçe?in sosyal problem çözme becerisini bütüncül bir yeterlilik olarak de?erlendirdi?ini göstermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Mevcut ihtiyaca yönelik yeni bir araç geli?tirilmi?tir.)

Format: Hikâyeye dayal? gözlemsel/puanlamal? ölçek. Çocuklara sosyal senaryolar sunulur ve cevaplar? uzmanlar taraf?ndan kodlan?r.

Mevcut Diller: Türkçe.

Hedef Nüfus Grubu: Okul Öncesi Çocuklar.

Ya? Grubu: 48-72 Ayl?k (4 ila 6 ya?).

Nüfus Detaylar?: Okul öncesi e?itim kurumlar?na devam eden çocuklar. Ölçe?in psikometrik özellikleri 2018 y?l?nda Türkiye'deki örneklem üzerinde incelenmi?tir.

Test Metodolojisi: Ölçek, her biri sosyal bir problem durumu içeren 6 k?sa hikâyeden olu?ur. Hikâyeler çocu?a anlat?l?r ve çocu?un bu duruma yönelik çözüm yollar? üretmesi istenir. Verilen cevaplar, önceden belirlenmi? davran?? ve problem kategorilerine göre uzmanlar taraf?ndan kodlanarak puanlan?r. Derecelendirme sistemi kaynakta detayland?r?lmam??t?r, ancak puanlay?c?lar aras? yüksek tutarl?l?k kodlama sisteminin netli?ini i?aret etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Erken çocukluk, sosyal yeterlilik, çocuk psikolojisi, okul öncesi dönem, Cohen's Kappa, ölçme arac?, Kapsam Geçerlik ?ndeksi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: Sorumlu yazar Elif Y?lmaz: elifyilmaz@kmu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Elif Y?lmaz, Oya Ural ve Gülen Güven taraf?ndan **2018** y?l?nda geli?tirilmi?tir. Ölçek, akademik bir dergide (Kastamonu E?itim Dergisi) yay?nlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m?, ticari olmayan akademik ara?t?rmalar için genellikle kaynak gösterilerek yap?labilir, ancak resmi kullan?m izinleri ve olas? ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Elif Y?lmaz ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: 48-72-aylik-cocuklara-yonelik-sosyal-problem-cozme-becerileri-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Y?lmaz, E., Ural, O. ve Güven, G. (2018). 48-72 Ayl?k Çocuklara Yönelik Sosyal Problem Çözme Becerileri Ölçe?i'nin geli?tirilmesi ve geçerlik-güvenirlik analizi. *Kastamonu E?itim Dergisi, 26*(3), 641-652. doi: 10.24106/kefdergi.411752

48-72 Ayl?k Çocuklara Yönelik Sosyal Problem Çözme Becerileri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek tek boyutlu olup toplam 6 maddeden olu?maktad?r. Bu maddeler, çocuklara sunulan sosyal problem içeren hikayeler biçiminde kurgulanm??t?r:

Madde 1: Sosyal bir çat??ma an?n? içeren hikaye senaryosu.
Madde 2: Akran ili?kilerinde bir engelleme durumunu içeren hikaye senaryosu.
Madde 3: Kaynak payla??m? sorununu içeren hikaye senaryosu.
Madde 4: Duygusal zorluk içeren bir etkile?im hikaye senaryosu.
Madde 5: Bir kural ihlali durumunu içeren hikaye senaryosu.
Madde 6: Uzla?ma gerektiren bir durumu içeren hikaye senaryosu.

Not: Ölçek maddelerinin tam metin içeri?i orijinal kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir; yap?sal olarak 6 hikayeden olu?tu?u rapor edilmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM